

Achilles en de thymotische strijd

De tijd van Homerus was een tijd van helden. Wie was een held? Degene die naar Troje was geweest.

Geluk is ook het geluk hebben om jong te sterven in de strijd.

Maar stelt Venmans, Achilles maakt daarin geen rationele keuze, geen geluk calculus. Het is zijn, lot hij kan niet anders.

Maieutiek_Thymos_college 2

Odysseus

Odysseus kent al het belang van een behouden terugkeer i.p.v. de vroege dood.

Hannah Arendt legt uit dat je het verhaal van je helden-tocht niet in de hand hebt. Zeker degene die het overleeft niet.

Toch herkennen we ons meer in Odysseus dan in Achilles die is zelfs een beetje belachelijk geworden, zegt Venmans.

Vraag; Geldt dat niet specifiek voor West-Europeanen? Hoe zou een IS-strijder of een warlord uit Afrika daar over denken?

Maieutiek_Thymos_college 2

Verlichtingshelden

Susan Neiman zegt dat de liberaal-progressieven de thymos die uitgaat van de patriottisch-bellicistische retoriek van de Bushcampagne niet onbeantwoord mogen laten. (blz. 33)

Het 'Yes we can' van Obama mag dan ook als poging worden gezien omdat gevoel wakker te maken.

Kant ; Sapere Aude

Durf te denken / durf te weten!

Maieutiek_Thymos_college 2

Strijdlust en thymos

Waar Neiman wijst naar Odysseus stelt Venmans vast dat ook Odysseus voor ons geen rolmodel meer kan zijn omdat hij te strijdlustig en oorlogszuchtig is.

De vraag is of we vandaag de dag niet juist deze ontkenning van de in ons levende onredelijke strijdlust zien bovenkomen. De thymos van de boze burger, die zich uit in de onevenredigheid van het wraakzuchtige en boze gedrag dat op geen enkele wijze terug te voeren is op een gelukscalculi.

Maieutiek_Thymos_college 2

Geen thymos maar *Damage control*

"Als we dan toch ten strijde moeten trekken, dan is onze grootste zorg de schade te beperken, niet een moment van glorie te beleven." (35)

Wanneer zet deze ommekeer van de strijdlust door?

Napoleon

WO I

WO II

Vietnam

Maieutiek_Thymos_college 2

De strijd die er toch is

Wanneer er dan toch strijd is zien we dat de *damage control* en de gelukscalculi voor de verlichte burger een probleem schept;

München werd een voorbeeld van te lang gaan voor de redelijke oplossing, maar als het gelukt was zouden we Chamberlain dan niet toejuichen?

Vietnam werd de oorlog bij uitstek waar de soldaten bij terugkeer maatschappelijk geen helden erkenning kregen.

Maieutiek_Thymos_college 2

Democratie en Thymos

In de democratie is iedereen aan elkaar gelijk.

“hoe minder we gebonden zijn aan maatschappelijke conventies, dus hoe vrijer we zijn, hoe meer we op elkaar gaan lijken. Als iedereen zijn eigen levensplan mag opstellen, blijken we allemaal ongeveer hetzelfde te willen, namelijk geld. Het moderne gelijkheidsstreven is anti-aristocratisch en daarmee antithymotisch: het streeft naar eeuwige vrede tussen principiële evenwaardige individuen. Het 'noblesse oblige' en het 'plus est en vous' zijn vervangen door een abstract ideaal van rechtvaardigheid, door universele mensenrechten en door individuele zelfontplooiing.” (blz. 39)

Maieutiek_Thymos_college 2

Professionaliteit en thymos

“Bovendien is met de opkomst van het professionalisme eer als onderscheidend kenmerk verdwenen. We doen de dingen ogenschijnlijk niet meer om de eer, omdat we vinden dat het zo hoort, omdat we goede leerlingen willen zijn van onze meesters en omdat we ons vak belangrijker vinden dan onszelf, maar omdat het onze baan is, omdat we daar nu eenmaal geld mee verdienen zodat we het daarna weer kunnen uitgeven.”(39)

Maieutiek_Thymos_college 2

Thymos en het comfortabele leven

“Onder de voorwaarden van het nieuwe kapitalisme, (...) is anciënniteit vervangen door flexibiliteit en ervaring door het volgen van formele procedures. Beroepseer staat zwaar onder druk. Het zelfrespect dat we krijgen door iets goeds op een goede manier te doen, dreigt verloren te gaan door de toepassing van kwantitatieve, puur formele evaluatiesystemen. Over het algemeen mikken we op veiligheid, vermijden we al te grote risico's en vinden we zelfbehoud en eigenbelang belangrijker dan al het andere.”

Maieutiek_Thymos_college 2

Thymos gesublimeerd

Thymos blijft aanwezig in de mens. Venmans heeft het over ‘op een duistere manier blijft het ons fascineren’
Venmans zoekt de uitweg van de combinatie Thymos en verlichtingsmens in sport, politiek, kunst en wetenschap. De vraag is of die weg voor iedereen open ligt en of iedereen die weg ambieert.

Vandaag de dag lijkt er toch meer ongenueanceerde emotie boven te komen, die blijkbaar niet gemakkelijk op deze wijze zijn plaats heeft kunnen vinden in de huidige maatschappij.

Maieutiek_Thymos_college 2